

gyndelsesløn kunne faa 350 Kr. og som højeste Begyndelsesløn 650 Kr. De ville gennem 12 Aar stige med 200 Kr. Man maa erindre, at der hertil bliver at lægge Bolig og Brændsel foruden et Stykke Høve for samtlige Lønninger. Og naar man vurderer disse Naturalydelser til 200 Kr. for Enkel lærerne, vil en saadan paa laveste Begyndelseslønning efter 20 Aars Forløb faa en Lønning, der repræsenterer 1,600 Kr., og hvis han er paa højeste Begyndelseslønning — 1,100 Kr. — vil han efter 20 Aars Forløb faa 2,100 Kr. Hvis han saa desuden er Kirkefanger og Kirkebylærer, vil han efter Forslaget faa et yderligere Tillæg af 150 Kr., idet Kirkefangerlønnen er foreslaaet forhøjet til 100 Kr. og Kirkebylærerlønnen til 50 Kr. Efter Forslaget vil Jordlodden bortfalde til Fordel for Kommunen, men der er tillige af Hensyn til de Tilfælde, hvor vedkommende Sogneraad maatte ønske, at Jorden bliver ved Embedet, givet Udgang til at lade den forblive ved dette i 10 Aar efter Lovens Straftræden. Og for saa vidt Sogneraadet og Læreren ere enige om, at Jordlodden helst bør blive ved Embedet for hans Embedstid, kan dette vedtages med ministeriel Approbation. — Den Lønningsforbedring, der ved den angivne Ordning opnaas for Lærere paa Landet, vil, naar man tager Hensyn til Gennemsnitskapitelstaksten for de sidste 10 Aar andrage c. 13½ pCt., men efter sidste Aars Kapitelstakst vil den udgøre 18 pCt. Dette kan maasse synes ikke at være saa overordentlig meget, men man maa vel huske paa, at for adskilliges Vedkommende vil denne Lønningsforandring ikke betyde nogen Lønningsforbedring; der er endog saa de Embeder, hvor det vil bringe en Lønningsnedgang — som selvfølgelig ikke vil komme de nuværende Indehavere til Stude — men til Gengæld vil Lønningsforbedringen ske med en betydelig højere Procent end disse 18 pCt., jeg har nævnt.

Naar Opgaven nu skal være den at lade Statskassen træde til med et saa stort Tilskud, at Kommunerne ville blive holdte stadesløse i alt væsentligt for den Merudgift, som vil medgaa dels til Lønningsforhøjelserne og dels til Oprettelsen af det ny Antal Embeder, vil det selvfølgelig ikke være muligt at anvende en skønsmæssig Beregning paa den enkelte Kommunes Udgift. Det maa være nødvendigt at finde en bestemt Norm, hvorefter Delingen skal foregaa. Vi maa have et rationelt Grundlag derfor. For Landets Vedkommende tror jeg, at de Oplysninger, som ledsage Anmærkningerne, ville vise, at der her kan findes et rationelt Grundlag ved at lade Kommunerne udrede

Begyndelseslønnen og lade Staten overtage samtlige Lønnings- eller Understillæg. Det vil heraf tillige fremgaa, at naar man lader Kommunerne overtage Begyndelseslønnen, vil det være nødvendigt at give et saadant Spillerum som det, der er omtalt for denne Begyndelsesløns Størrelse, idet den vil være afhængig af, hvor stor Værdien er af samtlige de Indtægter, som de forskellige Lærere embeder i Kommunerne nu have, og det vil desuden være afhængigt af, hvorvidt og i hvor stort et Omfang det vil være nødvendigt at oprette ny Lærere embeder i vedkommende Kommune. Der er ikke noget unaturligt i, at Begyndelseslønnen fastsættes forskelligt i de forskellige Kommuner i Landet, for saa vidt som Opholdet selvfølgelig er billigere det ene Sted end det andet og Fordringerne til Livet større det ene Sted end det andet. Begyndelseslønningerne ville selvfølgelig blive mindst gunstige i Sylland, men det ligger i Forholdets Natur, at det maa være saa, og der vil ved et andet Forslag, som jeg har tilladt mig at stille, og som jeg skal komme tilbage til, være givet Udgang til at hjælpe paa de daarligt stillede Kommuner ved skønsvist at give dem et ekstraordinært Tilskud. — For Købstædernes Vedkommende er det ikke muligt at anvende det samme Princip, som her er omtalt for Landet. Ved her at lade Staten overtage samtlige Stigninger, vilde Staten komme til at bære en uforholdsmæssig Andel af disse Byrder, og Resultatet vilde blive, at Tilskuddet til Købstæderne vilde blive uforholdsmæssig større end til Landet. Derimod vil man finde et brugeligt Grundlag ved at lade Købstadkommunerne overtage foruden Begyndelseslønningerne endvidere de to første Stigninger af Lærernes og Lærereindernes Lønninger og den første Stigning af Overlærernes Lønninger. Med andre Ord vilde her Købstæderne efter de forskellige ordinære Stalacer komme til at udrede 12—1400 Kr. af Lærernes Lønninger, 900—1050 Kr. til Lærereinderne og 2200, 2500 eller 2800 Kr. af Overlærernes Lønning. — Det gælder dernæst baade for Landets og Købstædernes Vedkommende, at de personlige Lønningsstillæg, det vil blive nødvendigt at udrede, for saa vidt nogen Lærer, som nu er ansat, vil komme til at lide Tab i Indtægter ved at gaa over til den ny Lønningsmaade, skulle udredes af Statskassen. Jeg antager ikke, at det vil vise sig at komme til at dreje sig om noget væsentligt. — I Henseende til Udbetalingsmaaden er det foreslaaet, at samtlige Udgifter udredes af Kommunerne mod en aarlig Refusion af Statskassen gennem Skolefondene. — Endelig er der, som jeg berørte, fore-